

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE
NOVÁ BOŠÁCA
SPRÁVA O HODNOTENÍ
ÚPD

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE – ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NOVÁ BOŠÁCA

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	10
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	14
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	14
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	10
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	34
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	39
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	45
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	48
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	50
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	51
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	56
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	56
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	56

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Nová Bošáca

2. Sídlo

Obecný úrad, Nová Bošáca 79, 913 08 Nová Bošáca

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Ing. Ján Žucha, starosta

Obecný úrad

Nová Bošáca 79, 913 08 Nová Bošáca

tel.: 032 / 778 01 56

e-mail: nova.bosaca@stonline.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing.arch. Karol Ďurenec

tel.: 0905 492 881

e-mail: durenec@gmail.com

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE NOVÁ BOŠÁCA – NÁVRH

2. Územie

Kraj: Trenčiansky

Okres: Nové Mesto nad Váhom

Obec: Nová Bošáca

Katastrálne územie: Nová Bošáca

3. Dotknuté obce

- Obec Moravské Lieskové
- Obec Bošáca
- Obec Zemianske Podhradie
- Obec Ivanovce
- Obec Chocholná-Velčice

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy
- Trenčiansky samosprávny kraj
- Okresný úrad Trenčín, Odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, odbor krízového riadenia
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, Pozemkový a lesný odbor
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trenčíne

- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Nové Mesto nad Váhom
- Obvodný banský úrad v Prievidzi

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Novej Bošáci

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá cezhraničné vplyvy. Najbližšie plochy pre novú výstavbu sa navrhujú vo vzdialenosti 5 km od štátnej hranice. V bezprostrednej blízkosti štátnej hranice – pod rozhľadňou na vrchu Veľký Lopeník – sa uvažuje len s vytvorením prírodného amfiteátra pre kultúrno-spoločenské podujatia.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy v zastavanom území obce, resp. v súvisle urbanizovanom území. V zastavanom území sa nachádzajú aj rozvojové plochy č. 1 a 8, ostatné rozvojové plochy sú situované mimo zastavaného územia obce. Ďalej sa navrhuje využitie voľných prieluk v zástavbe v častiach Predbošáčka, Priesecky, Ochodníčkovci a Predpoloma. Výstavba na odľahlejších kopaniciach sa nepredpokladá.

Rozvojová plocha č. 5 sa nachádza na zastavaných plochách (podľa KN). Nedôjde tu preto k záberom poľnohospodárskej pôdy. V prípade návrhu rekreácie v krajine v podobe prírodného amfiteátra (rozvojová plocha č. 9) si extenzívny charakter využitia nevyžiada záber lesných pozemkov ani poľnohospodárskej pôdy.

Záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie v rodinných domoch bude predstavovať maximálne 20 - 40% z celkovej výmery rozvojovej plochy. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Zvyšné plochy zostanú súčasťou poľnohospodárskej pôdy ako záhrady, prípadne orná pôda a TTP. Uvedené vyplýva z regulatívu intenzity využitia, ktorý je stanovený diferencovane pre jednotlivé regulačné bloky. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať cca 200 m².

Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority (rozvojové plochy č. 1 až 6 a 8). Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované na pôde 6. a 7. skupiny kvality. V zmysle prílohy č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z. sa na disponibilných plochách vhodných na zástavbu nachádzajú výlučne najkvalitnejšie pôdy v príslušnom katastrálnom území. Menej kvalitné pôdy sa nachádzajú na odľahlých ťažko dostupných kopaniciach a vyššie položených lúkach, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu a preto tu stavebné aktivity neprichádzajú do úvahy. Podľa druhu pozemku sa navrhujú prevažne zábery ornej pôdy a trvalých trávnych porastov, v menšej miere sa výstavba plánuje v záhradách.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		
				spolu v ha	Z toho	
					Skupina BPEJ	výmera ha
1	k.ú. Nová Bošáca (Predbošáčka)	bývanie	0,26	0,26	0702002/6.	0,26
2	k.ú. Nová Bošáca (Priešky)	bývanie	0,44	0,44	0771432/6.	0,44
3	k.ú. Nová Bošáca (Priešky)	bývanie	0,37	0,37	0771432/6.	0,37
4	k.ú. Nová Bošáca (Predbošáčka)	bývanie	1,29	1,29	0702002/6.	1,29
6	k.ú. Nová Bošáca (Ochodníckovci)	bývanie	0,51	0,51	0702002/6. 0771432/7.	0,51
7	k.ú. Nová Bošáca (Ochodníckovci)	bývanie	0,35	0,35	0702002/6.	0,35
8	k.ú. Nová Bošáca (Predpoloma)	bývanie	0,37	0,37	0766432/7.	0,37
prie- luky	k.ú. Nová Bošáca (Predbošáčka)	bývanie	0,45	0,45	0702002/6.	0,45
prie- luky	k.ú. Nová Bošáca (Ochodníckovci)	bývanie	1,03	1,03	0702002/6.	1,03
prie- luky	k.ú. Nová Bošáca (Priešky)	bývanie	0,93	0,93	0771432/6.	0,93
prie- luky	k.ú. Nová Bošáca (Predpoloma)	bývanie	0,42	0,42	0757032/6. 0766432/7.	0,15 0,27
Spolu				6,42		

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

Obec Nová Bošáca v súčasnosti nemá vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z vlastných zdrojov. Z miestneho vodárenského zdroja NBH-1 pri obecnom úrade sú pitnou vodou zásobované len zariadenia občianskej vybavenosti a bytové domy. Využitelná výdatnosť vrtu 0,9 l/s nepostačuje na zásobovanie celej obce. Podľa údajov z roku 2011 bolo len 41 bytov bolo napojených na spoločný zdroj pitnej vody, vlastný zdroj pitnej vody malo 288 domácností a bez vodovodu bolo 18 bytov.

Zásobovanie pitnou vodou sa v hodnotenej dokumentácii navrhuje riešiť pre väčšinu zástavby v údolí tokov Bošáčka a Predpolomský potok, t.j. v častiach Predbošáčka,

Priesecky, Šiance, Ochodníčkovci, Predpoloma, Predpolomská dolina. Taktiež všetky navrhované rozvojové plochy pre obytnú funkciu budú zásobované pitnou vodou z navrhovaného verejného vodovodu. Hlavná vetva A bude začínať v navrhovanom vodojeme v časti Predpoloma a bude pokrývať obe údolia až po štátnu hranicu s ČR a spojenie údolí. Vetva B bude vybudovaná v hornej časti osady Predpoloma. Vetva C bude prebiehať od spojenia údolí až po hranicu s k.ú. Zemianske Podhradie. Ďalej sa počíta s viacerými kratšími vetvami, ktoré budú predstavovať kolmé odbočky z vetvy A. Zdrojom vody pre navrhovaný vodovod bude vodárenský zdroj Mestečko. Výdatnosť zachyteného prameňa je 1,85 – 9,37 l/s.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu bude ročná potreba vody 68 605 m³ v roku 2030 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	68 605
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	2,175
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	3,48
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	6,263

3. Suroviny

V katastrálnom území obce Nová Bošáca sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov, nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory a nie sú ani iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Obec Nová Bošáca je zásobovaná elektrickou energiou zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete ZSE, a. s. Kmeňové vedenie vedie z k.ú. Zemianske Podhradie a v obci Nová Bošáca sa rozdeľuje do dvoch hlavných vetiev. Z neho odbočujú vonkajšie elektrické vedenia prípojkami k transformačným staniciam. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Navrhované riešenie počíta so zvyšovaním inštalovaného výkonu niektorých existujúcich transformačných staníc (TS 003, TS 012), ako aj so zriadením 2 nových distribučných

transformačných staníc (označ. TS A, TS B). Zásobovanie rozvojovej plochy č. 1 bude z TS 002 (pri kultúrnom dome) a rozvojovej plochy č. 5 z TS 001. Výkonové parametre týchto transformačných staníc budú postačovať novým nárokom. Pre zásobovanie rozvojových plôch č. 6, 7 a časti existujúcej zástavby v časti Ochodníčkovci sa navrhuje zriadenie novej transformačnej stanice TS A s výkonom 250 kVA. Ďalšia navrhovaná transformačná stanica TS B je v zmysle investičného zámeru ZSE pri štátnej hranici. Rozvojová plocha č. 8 a prieluky v časti Predpoloma budú zásobované z TS 012 za predpokladu zvýšenia výkonu transformátora z 160 kVA na 250 kVA. Rozvojové plochy č. 1, 2, 3 je možné zásobovať z existujúcej TS 003, pričom je potrebné uvažovať s výkonom transformátora 630 kVA (namiesto súčasných 400 kVA). Alternatívne je možné zriadenie novej transformačnej stanice s výkonom 250 kVA, ktorá by bola umiestnená v rozvojovej ploche č. 1 alebo 2 a pripojená na nadradenú elektroenergetickú sústavu.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

číselné označenie rozvoj. plochy	miestny názov lokality (zákl. sídelná jednotka)	Kapacita (počet b.j.)	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	Predbošáčka	6	21
2, 3	Priesecky	7	25
4	Predbošáčka (Pod priepastťou)	11	35
5	Predbošáčka	– (ČOV, zber. dvor)	10
6, 7	Ochodníčkovci	7	25
8	Predpoloma	3	11
prieluky	Predbošáčka	6	21
prieluky	Ochodníčkovci	10	38
prieluky	Priesecky	9	33
prieluky	Predpoloma	3	11
Spolu			230

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Na základe maximálnych kapacít navrhovaných rozvojových plôch potom bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie podľa 230 kW.

Zemný plyn

Obec Nová Bošáca nie je plynofikovaná. Podľa vyjadrenia SPP-distribúcia, a.s. sa s plynofikáciou obce neuvažuje. Návrh územného plánu obce Nová Bošáca preto nepočíta s plynofikáciou obce a teda ani žiadnymi nárokmi na spotrebu zemného plynu.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Na cestu I. triedy č. I/61 je obec napojená prostredníctvom cesty III. triedy č. III/1223 (predtým 061024) Trenčianske Bohuslavice – Nová Bošáca – hranica s ČR. Zabezpečuje tiež cestné spojenie so susediacimi obcami Zemianske Podhradie a Bošáca a s moravskou obcou Březová. V strede zastavaného územia obce Nová Bošáca sa na ňu napája ďalšia cesta III. triedy č. III/1226 (predtým 061045), ktorá vedie do osady Predpoloma, kde končí.

Cesty III/1223 a III/1226 sú v riešenom území upravené v kategórii C 6,5/60. Dopravné zaťaženie predstavuje výlučne cieľová doprava do osád obce Nová Bošáca. Cesta III/1223 bola v úseku po hranicu s ČR komplexne obnovená a jej stav je vyhovujúci, šírkové usporiadanie cesty III/1226 je nevyhovujúce. Šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území sa navrhuje v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií

Kostru dopravnej siete obce Nová Bošáca tvoria uvedené cesty III. triedy, ktoré z hľadiska obce plnia primárne obslužnú funkciu. Z tejto komunikácie sa odpája väčší počet miestnych komunikácií, ktoré sprístupňujú ďalšie osady rozptýleného osídlenia. Ide o komunikácie najnižšej funkčnej triedy. Väčšina má nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu, viaceré sú nespevnené.

Vzhľadom k obmedzeným priestorovým podmienkam v existujúcej zástavbe sa navrhuje najnižšia funkčná trieda miestnych a upokojených komunikácií (C3, D1). Existujúce miestne komunikácie budú v nevyhovujúcich úsekoch prebudované v kategórii MO (MOK) 6/30.

Väčšina nových rozvojových plôch je dopravne dostupná priamo z existujúcich komunikácií – ciest III. triedy a z miestnych komunikácií. Pre dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 4 v časti Predbošáčka sa navrhuje predĺženie upokojenej komunikácie funkčnej triedy D1 o 120 m. Na jej konci sa vybuduje otočisko.

Spevnenými komunikáciami a poľnými cestami sú dopravne obsluhované odľahlejšie osady rozptýleného osídlenia. Hlavné komunikácie sa navrhujú postupne rekonštruovať v parametroch P4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5/30, resp. P3,0/30.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky sú vybudované pozdĺž ciest III. triedy III/1223 a III/1226 len v centrálnej časti obce, nakoľko intenzita dopravy je tu nízka. Stav chodníkov je prevažne nevyhovujúci.

V hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii sa odporúča rekonštrukcia týchto chodníkov a vybudovanie ďalších úsekov chodníkov v ťažiskovej časti zastavaného územia obce pozdĺž ciest III. triedy. Chodníky sa ďalej navrhujú dobudovať v súvisle

urbanizovanom území obce – v časti Ochodníčkovci, ďalej od predajne potravín až po koniec časti Prieseky a v časti Predbošáčka k cintorínu a ďalej k navrhovanému zberného dvoru. Chodníkmi (existujúcimi a navrhovanými) budú dostupné aj rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 5. Ostatné rozvojové plochy budú sprístupnené prevažne miestnymi komunikáciami najnižšej funkčnej triedy, kde sa segregácia pešej a automobilovej dopravy nepredpokladá, t.j. nenavrhujú sa budovanie chodníkov.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Cyklistická trasa Dolné Srnie – Bošáca – hranica s ČR je vyznačená po ceste III. triedy. Hodnotená dokumentácia navrhuje vyznačiť aj ďalšie trasy cez Predpolomskú dolinu do ČR a z osady Šiance. Navrhované trasy budú vedené mimo chránených území.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú pri kultúrnom dome, predajniach potravín a bytových domoch a pri pamätníku v osade Grúň. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávnené krajnice. Jednotlivé výrobné areály majú vlastné odstavné a manipulačné plochy. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe.

V hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii sa s týmto riešením počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Ďalej sa navrhuje vybudovanie riadnych odstavných plôch pri amfiteátri v časti Španie, ako aj pri cintoríne v časti Predbošáčka. Parkoviská by sa mali budovať aj pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a nových bytových domov.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Nenavrhujú sa žiadne nové plochy pre výrobné prevádzky. V zastavanom území mimo centrálnej zóny obce je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m² zastavanej plochy. Stanovené sú aj maximálne prípustné kapacity chovu hospodárskych zvierat v zastavanom území obce a jeho navrhovanom rozšírení. Uvedené opatrenia predstavujú účinnú prevenciu znečisťovania ovzdušia zápachom a škodlivými látkami.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

Obec Nová Bošáca nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov a sú likvidované individuálne vlastníckmi jednotlivých nehnuteľností. Absencia kanalizácie ohrozuje stav povrchových i podzemných vôd a tým výrazne zhoršuje životné podmienky obyvateľstva. Zachovanie nevyhovujúceho súčasného stavu predstavuje nulový variant.

V sústredenom osídlení obce a v oboch hlavných dolinách sa navrhuje vybudovanie splaškovej kanalizácie. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia. Gravitačné stoky z rúr o svetlosti DN 300 sú navrhnuté ako vetvový systém.

Potrubie splaškovej kanalizácie bude umiestnené v zelených pásoch pozdĺž ciest III. triedy, v prípade miestnych komunikácií zväčša pod vozovkou. Kanalizačné prípojky k jednotlivým producentom budú z potrubia DN 150 mm. Čistenie odpadových vôd bude v čistiarni odpadových vôd. Optimálne je riešenie splaškovej kanalizácie celej Bošáckej doliny, so spoločnou čistiarnou odpadových vôd (ČOV) na konci doliny. Prijateľné je aj riešenie čistenia odpadových vôd v katastrálnom území Nová Bošáca. Pre ČOV je vymedzená rozvojová plocha č. 5. Recipientom bude vodný tok Bošáčka. Čistenie odpadových vôd je vzhľadom na rozptýlený charakter osídlenia možné alternatívne riešiť decentralizovaným spôsobom s využitím koreňových ČOV. Malé domové čistiarne odpadových vôd sa odporúča zriaďovať aj v odľahlejších kopaniciach, kde nie je budovanie splaškovej kanalizácie uskutočniteľné.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2030) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 68 605 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	68 605
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	2,175
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ max}$ (l/s)	4,568
Min. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{h\ min}$ (l/s)	1,305

3. Odpady

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Je tu zavedený triedený zber odpadu pre papier, sklo a plasty. Drobný stavebný odpad sa pravidelne zbiera do veľkých kontajnerov.

Hodnotená dokumentácia navrhuje umiestniť zberný dvor s kompostoviskom v rámci rozvojovej plochy č. 5, prípadne v areáloch hospodárskych dvorov. Ďalej odporúča rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja. Odporúča v obci rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu a zabezpečovať kompostovanie biologického odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia (t.j. do roku 2030) dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území jednu upravenú skládku odpadu (pri ceste do osady Grúň). Skládku bola odstránená a v súčasnosti v teréne nie sú viditeľné žiadne jej pozostatky. Ojedinele sa v katastrálnom území vyskytujú drobné smetiská. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia medzi opatreniami na zlepšenie kvality životného prostredia navrhuje okrem iného „uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstránenie prípadných divokých skládok“.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Navrhované riešenie územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá zvýšenie záťaže hlukom ani vibráciami.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Pásky pozdĺž potoka a hlavných ciest, kde sa koncentruje zástavba, spadajú prevažne do územia s nízkym radónovým rizikom. V západnej časti katastrálneho územia je stredné radónové riziko. Východne od sútoku potoka Bošácka a Predpolomský potok, v blízkosti centrálnej zóny obce, je oblasť s vysokým radónovým rizikom. Návrh územnoplánovacej dokumentácie preto stanovuje podmienku „pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia – a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia“.

Z hľadiska seizmicity patrí riešené územie do oblasti s intenzitou seizmického ohrozenia 6° MSK-64. V blízkom okolí neboli doteraz zistené žiadne znaky nestability územia v

prirodzenom stave, preto je územie možno hodnotiť ako stabilné s pomerne nízkym rizikom seizmickej aktivity.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Nová Bošáca relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé a má výmeru 3344 ha. Hustota osídlenia dosahuje 30 obyvateľov na km², čo je výrazne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²).

Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- k.ú. Zemianske Podhradie, k.ú. Bošáca – na juhu
- k.ú. Ivanovce – na juhovýchode,
- k.ú. Chocholná-Velčice – na východe
- k.ú. Moravské Lieskové – na západe
- k.ú. Březová, k.ú. Vyškovec (Česká republika) – na severe

Na severe a severozápade je hranica katastrálneho územia totožná so štátnou hranicou s Českou republikou. Na juhozápade katastrálna hranica prechádza rozhraním medzi trvalým trávny porastom a lesným porastom. Na západe hranica prebieha vrcholom geomorfologického celku Beštiny. Ostatné katastrálne hranice nemajú v krajine zreteľné ohraničujúce prvky.

Zastavané územie obce zahŕňa zastavané pozemky jadrovej časti obce s príslušnými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Ostatné rozptýlené osídlenie osád nemá vymedzené vlastné zastavané územie.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Obec Nová Bošáca leží na juhovýchodných svahoch Bielych Karpát na hornom toku potoka Bošáčka. Reliéf je pomerne členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 288 do 912 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje pri toku Bošáčka na hranici s k.ú. Zemianske Podhradie, najvyššiu na severozápadnej hranici k.ú. na vrchole Veľký Lopeník. Stred obce je vo výške 306 m.n.m.

Riešené územie náleží z orografického hľadiska do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Slovensko-moravské Karpaty, celku Biele Karpaty a dvoch podcelkov – Beštiny (západná časť k.ú.) a Lopenická hornatina (východná časť k.ú.).

Výškový rozdiel takmer 624 m na pomerne malej ploche, zaraďuje riešené územie do členitých hornatín. V oblasti Veľkého Lopeníka je priemerná sklonitosť svahov 14° – 24° , v ostatnej časti hornatiny 6° – 14° . Rovina je len asi v dĺžke 5 km pozdĺž potokov Bošáčka a v dĺžke 4 km pozdĺž Predpolomského potoka, na ich úzkej nive (so šírkou len od 100 m do 400 m).

Slovenská strana Bielych Karpát je súčasťou vonkajších Západných Karpát. Rozoznávame tu dve základné tektonické pásma – na juhovýchodnom obvode úzky pruh bradlového pásma a na severozápadnom obvode pruh vonkajšieho flyšového pásma.

Bradlové pásmo je z geologického hľadiska charakteristickým prvkom Západných Karpát. Tvorí ho úzky dlhý pruh tiahnuci sa od Podbranča na Myjave cez údolie Váhu k Žiline, odtiaľ pokračuje ďalej východným smerom až na Zakarpatskú Ukrajinu. Rozdeľuje Západné Karpaty na dve časti, na pásma vonkajších a vnútorných Karpát. Šírka bradlového pásma je veľmi malá, obyčajne len niekoľko kilometrov. Maximálnu šírku (cca 15 km) dosahuje na Považí medzi Púchovom a Považskou Bystricou. V riešenom území vychádza na povrch v podobe bradiel a predstavujú ho rôzne druhy vápencov, zlepcov, slieňov a slieňovcov.

Vznik Západných vonkajších Karpát, a teda i Bielych Karpát sa datuje do obdobia kriedy. Proces sedimentácie sa však rozvinul až v paleogéne. V tomto období vznikli hrubé a monotónne série striedajúcich sa bridlíc a pieskovcov – flyš. Horotvorné pohyby, pri ktorých vznikli aj Karpaty, spôsobili podsúvanie jednej kryhy zemského povrchu (zemskej kôry) pod vedľajšiu. Pri tomto procese došlo k odtrhnutiu najvrchnejších vrstiev podsúvanej kryhy (vrstvy druhohorných vápencov) a k ich vytlačeniu na povrch. Tieto „odrezky“ zemskej kôry boli neskôr ešte prekryté flyšovými vrstvami (striedanie pieskovcov a ílovcov) usadenými na dne mora v starších treťohorách (paleogén). Po ústupe mora a oderodovaní týchto paleogénnych sedimentov sa vytvorila morfológia povrchu typická pre bradlové pásmo.

Z hľadiska pôdnych typov sa v riešenom území vyvinuli prevažne kambizeme (hnedé lesné pôdy) na flyšovom podklade.

2. Klimatické pomery

Podľa klimaticko-geografického členenia je riešené územie charakteristické rôznorodými podmienkami. Katastrálne územie obce Nová Bošáca spadá do dvoch klimatických oblastí a štyroch okrskov, čo je spôsobené predovšetkým značným rozpätím nadmorskej výšky:

- mierne teplá oblasť (M), okrsk M1 – mierne teplý, mierne vlhký, s miernou zimou, pahorkatinový
- mierne teplá oblasť (M), okrsk M3 – mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový
- mierne teplá oblasť (M), okrsk M6 – mierne teplý, vlhký, vrchovinový
- chladná oblasť (C), okrsk C1 – mierne chladný

Najteplejší okrsk M1 sa nachádza v južnej časti katastrálneho územia v najnižších polohách. Teploty klesajú smerom na sever, so zvyšujúcou sa nadmorskou výškou. Najchladnejší okrsk C1 predstavuje vrcholy Bielych Karpát.

Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je vyšší ako 16 °C. Okrsk M1 má priemernú januárovú teplotu vyššiu ako -3 °C, klimatický okrsk M6 má priemernú januárovú teplotu nižšiu ako -3 °C. Chladná oblasť, okrsk mierne chladný má priemernú júlovú teplotu 12 – 16 °C.

Na stanici Nové Mesto nad Váhom je podľa dlhodobých meraní z rokov 1991 – 2006 priemerná ročná teplota 9,5 °C. Najchladnejším mesiacom je január s priemernou teplotou -2,0 °C, najteplejším august s priemernou teplotou 19,0 °C. Priemerný počet letných dní v roku je 55, priemerný počet mrazových dní je 105, priemerný počet vykurovacích dní je 220-240.

Územie je v zóne priemerného relatívneho slnečného svitu 46 %. Oblačnosť je v rozmedzí 50 – 60 %. Najmenšia je v auguste, júli a septembri a najväčšia v decembri, januári a novembri. Priemerné ročné sumy globálneho žiarenia dosahujú približne 1200 kWh.m². Územie je v zóne priemerne až mierne inverzných polôh. Priemerný ročný počet dní s výskytom hmly býva cca 20, t.j. ide o oblasť zníženého výskytu hmliel.

Podľa úhrnu zrážok má riešené územie mierne vlhkú klímu. Na zrážkomernej stanici Nové Mesto nad Váhom je priemerný ročný úhrn 613 mm (priemer za roky 1991 – 2006). Prevládajúce množstvo zrážok spadne v teplom polroku (IV-IX) 344 mm, v zimnom polroku (X-III) 269 mm. So zvyšujúcou sa nadmorskou výškou výrazne pribúdajú zrážkové úhrny.

Územie je v zóne s priemerným počtom do 50 dní so snehovou pokrývkou, s priemernou výškou snehovej pokrývky 8-9 cm, s jej maximálnou hrúbkou 90 cm. Intenzita 15-minútového dažďa je 120 – 130 l.s⁻¹.ha⁻¹. Územie je v zóne s absolútnym mesačným maximom zrážok až 300 mm a s denným maximom do 80 mm. Priemerný ročný úhrn

potenciálnej evapotranspirácie je 600 – 650 mm. Priemerná hodnota klimatického ukazovateľa zavlaženia ukazuje mierny nadbytok zrážok v hodnotách 100 – 200 mm ročne.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níše. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Početnosť výskytu vetrov zo všetkých sledovaných sektorov je pomerne vyrovnaná s miernou prevahou vetrov zo SZ, Z, JV a S. Pri povrchu je vietor výrazne ovplyvnený severozápadno-juhovýchodnou orientáciou údolia.

Priemerné mesačné teploty v rokoch 1951–1995 v °C – stanica Nové Mesto nad Váhom

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
9,5	-2,0	-0,2	4,2	9,0	14,9	18,0	18,8	19,0	15,2	9,8	4,9	0,9

Priemerné mesačné zrážky v rokoch 1951–1995 v mm – stanica Nové Mesto nad Váhom

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
613	39	39	38	37	57	67	78	67	38	52	54	47

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia patrí územie okresu Nové Mesto nad Váhom medzi slabo až mierne znečistené okresy. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v posledných 15 rokoch k výraznému poklesu emisií. Enormný bol najmä pokles produkcie SO₂. Dôvodom je ekologizácia výroby, ale aj celkový útlm priemyselnej produkcie a plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov. V obci Nová Bošáca sa nenachádzajú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Absencia plynofikácie obce je však vo vykurovacom období príčinou mierneho znečistenia v dôsledku spaľovania tuhých palív v lokálnych kúreniskách. Vplyvom teplotných inverzií v málo vetranej kotline sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia.

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinovej oblasti. Geomorfologické podmienky vytvorili strechovitý reliéf, čo spôsobuje, že vodné toky prameniace v riešenom území sú krátke, málo vodnaté, rýchlo odvádzajú vodu a neumožňujú jej bezprostredné hospodárske využitie. Režim odtoku zodpovedá dažďovo-snehovému typu, s vysokou vodnosťou v jarnom období (február – apríl). Najvyššie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v marci. Najnižšie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je začiatkom zimy. V lete, až

na výnimočné prívaly, je napriek bohatým zrážkam hladina vodných tokov nízka v dôsledku vysokého výparu a drobné prítoky v tomto období vysychajú.

Riešené územie spadá do povodia rieky Váh (4-21-10). Os riečnej siete tvorí potok Bošáčka. Je to pravostranný prítok Váhu s dĺžkou 21,5 km, z toho 17 km na území Slovenska. Pramení v ČR, pod hlavným hrebeňom Lopeníckej vrchoviny (v podcelku Bielych Karpát), v nadmorskej výške 510 m n. m. Obcou Nová Bošáca ďalej tečie Predpolomský potok, ktorý je pravostranným prítokom Bošáčky, ako aj ďalšie vodné toky, ktoré tu zväčša pramenia.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, sú Bošáčka a Predpolomský potok zaradené do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi.

Z hydrogeologického hľadiska je riešené územie málo významné. Horninové prostredie nevytvára podmienky pre vznik vodohospodársky významných zásob podzemných vôd využiteľných pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Využiteľné zásoby podzemných vôd sú na väčšine územia nízke a pohybujú sa na úrovni pod $0,2 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

Ako produkt zvetrávania flyša a rozrušením bridlíc, ílovcov, slieňovcov vznikla veľmi jemnozrnná zemina, ktorá je pre vodu prakticky nepriepustná. V dôsledku toho voda steká len po povrchu a iba v sutinách sa hromadia veľmi chudobné zásoby spodných vôd. Striedanie sa polôh pieskovcov a bridlíc, ílovcov, slieňovcov, ktoré znemožňujú intenzívne vsakovanie zrážkových vôd do väčších výverov, zamedzuje akumuláciu povrchovej vody do kolektorských hornín k vytvoreniu rezervoára podzemnej vody.

V riešenom území sa nachádzajú pramene minerálnych vôd, tzv. kyselky v lokalitách Španie, u Ochodničiarov a na Predpolome. Všetky tri sú slabo mineralizované, hydrouhličitanové, uhličitú vody s väčším obsahom oxidu uhličitého a železa.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Znečistenie vodných tokov Bošáčka a Predpolomský potok, na úseku pretekajúcim riešeným územím, nebolo zisťované. Analýzy kvality povrchových vôd sa vykonávajú iba na veľkých vodných tokoch a vodných nádržiach s objemom nad 1 mil. m^3 . Mierne znečistenie sa predpokladá na toku Bošáčky poniže zastavaného územia obce Nová Bošáca. Zdrojom znečistenia sú predovšetkým odpadové vody z rodinných domov, nakoľko v obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sú tu často likvidované nevhodným spôsobom alebo nelegálne vypúšťané do vodného toku. Znečistenie povrchových vôd a pôd v menšej miere zapríčiňuje aj poľnohospodárska výroba – hnojenie, používanie fytochemikálií a pod.

5. Pôdne pomery

Z hľadiska pôdných typov sa v riešenom území vyvinuli prevažne kambizeme (hnedé lesné pôdy) na flyšovom podklade. Ich vznik bol podmienený permacídnym vodným režimom, typickým pre oblasti s dostatkom vody zo zrážok a nižšími teplotami obmedzujúcimi výpar. Kambizeme pseudoglejové je možné nájsť na ťažších zvetralinách flyša v ílovcovom vývoji. Pieskovce a ílovce ako materské horniny, sú pomerne chudobné na živiny, pôdy na nich sú preto menej úrodné. Na nive vodných tokov vznikli fluvizeme.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 02 – fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké
- 06 – fluvizeme typické, stredne ťažké
- 57 – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 63 – kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
- 66 – kambizeme typické kyslé na flyši, stredne ťažké až ľahké
- 68 – kambizeme typické kyslé na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
- 69 – kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké
- 70 – kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké
- 71 – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 78 – kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 82 – kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch, 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 88 – regozeme typické až regozeme pelické, ojedinele hnedozeme erodované alebo kambizeme erodované na slieňoch alebo íloch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Najkvalitnejšie pôdy v riešenom území sú zaradené do 5., 6. a 7. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 10°, ktoré sú využívané ako poľnohospodárska pôda a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodná erózia postihuje aj strmé zalesnené svahy so sklonom nad 20°, najmä lesné monokultúry bez vyvinutého podrastu. K veternej erózii pôd dochádza len výnimočne na ornej pôde. Keďže v území prevládajú stredne ťažké a ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej

erózie minimálne. Vzhľadom na geologickú stavbu flyšového pásma je v riešenom území evidovaný väčší počet zosuvných území a svahových porúch.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná. Potenciálnym zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba, hnojenie organickými a chemickými hnojivami a chemická ochrana rastlín. Nakoľko poľnohospodárska pôda sa prevažne využíva ako trvalé trávne porasty, výraznejšie znečistenie pôdy sa nepredpokladá.

6. Fauna, flóra

Z hľadiska fytogeografického členenia (Atlas krajiny 2002) sa riešené územie nachádza v oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvode predkarpatskej flóry (*Paecarpaticum*).

Podľa zoografického členenia patrí územie do provincie Karpaty, oblasť Západné Karpaty, vnútorný obvod so západným a južným okrskom.

Lesná vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia (Atlas krajiny 2002) sa riešené územie nachádza v oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvode predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*).

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – v riešenom území sa nachádzajú v nižších polohách, s výnimkou úzkeho pásu pozdĺž vodných tokov. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).
- jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (*Al – Alnetum glutinosae, Aegopodio-Alnetum glutinosae, Salicion triadrae p.p.*) – pás pozdĺž vodných tokov (Bošáčka a Predpolomský potok). Patria sem spoločenstvá listnatých drevín jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vrba krehká (*Salix fragilis*), čremcha obyčajná (*Prunus padus*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), perovník pštrosí (*Matteucia struthiopteris*)
- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p., Dentario bulbiferae-Fagetum*) – nachádza sa na svahoch Bielych Karpát. Reprezentovaný je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallum odoratum*)

- bukové a jedľovo-bukové lesy (*F – Dentario glandulosae-Fagetum*) – táto jednotka pokrýva najvyššie položené časti katastrálneho územia vo vrchovej časti pohoria Biele Karpaty. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy sa zachovali vo vyššie položených častiach katastrálneho územia, inde boli nahradené poľnohospodárskou pôdou, prevažne lúkami a pasienkami. Druhovú zložku lesa je v súčasnosti charakteristické monokultúrami buka a smreka. Smrek netvorí hlavnú prirodzenú zložku lesných spoločenstiev daného územia, napriek tomu sa tu hojne vyskytuje. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie buk (59,24%) a smrek (17,43%). Viac ako 1%-ný podiel majú ďalej dub (9,39%), javor (3,78%), smrekovec (3,26%), breza (2,1%), hrab (1,57%), jaseň (1,4%). Lesné plochy majú výmeru 1475,8 ha, t.j. 44,13% z výmery katastrálneho územia. Z celkovej výmery lesa predstavujú hospodárske lesy 98,7%, zvyšok výmery pripadá na ochranné lesy.

Nelesná drevinová vegetácia

Rozptýlená nelesná drevinová vegetácia na poľnohospodárskej pôde, má rôznorodú drevinovú skladbu, ktorá závisí od polohy a nadmorskej výšky. Krovinné formácie sú tiež situované na nevyužívaných miestach, pozdĺž poľných ciest, na svahoch, v terénnych stržiach alebo rastie ako líniová zeleň aj pri menších prítokoch. Na zložení krovinnej vegetácie sa uplatňujú druhy ako ruža šípková (*Rosa canina*), hloh jednozemný (*Crataegus monogyna*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), javor poľný (*Acer campestre*), ostružina čiernicová (*Rubus fruticosus*), baza čierna (*Sambucus nigra*). Vyskytujú sa aj úzke pásy mezofilných krovín, v ktorých dominuje trnka (*Prunus spinosa*), častými bývajú ruža šípková (*Rosa canina*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), ostružiny (*Rubus sp.*), baza čierna (*Sambucus nigra*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*).

Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci poľnohospodárskej pôdy, ostatných plôch alebo zastavaných plôch.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie pôdy a na celkovej výmere poľnohospodárskej pôdy majú trvalé trávne porasty podiel až 79%. Vytvárajú rozsiahle pôdne celky, prerušované v južnej časti katastrálneho územia ornou pôdou a v severnej časti lesnými porastmi. Lúčny biotop bol vytvorený prevažne hospodárením človeka. Nad trávami tu prevažujú širokolisté byliny (jagavka, betonika, červenohlávk, krkavec, ľan žltý, lipkavec, túžobník a zvonček). Z lesných druhov sú tu: jarmaka, ľalia zlatohlavá, klinček, kokorík, prasatnica, kozinec, konvalinka, vratič, pavstavač, deväťorník, marinka a kosatec. Terajšia rozloha poľnohospodárskej pôdy je v porovnaní s 18. stor. (obdobie

valašskej kolonizácie) menšia o značné plochy pasienkov, z ktorých boli mnohé spätne zalesnené, často nepôvodnými smrekovými alebo borovicovými kultúrami.

Trvalé trávne porasty majú výmeru 1312,2 ha, t.j. 39,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Trvalé kultúry

V k.ú. Nová Bošáca sú len malé rozdrobené plochy ovocných sádov na celkovej výmere 5,32 ha. Nachádzajú sa spolu so záhradami pri rodinných domoch v zastavanom území a na kopaniciach. Ovocné sady sú tiež súčasťou záhrad i lúk, kde vytvárajú charakteristické lúkosady.

Orná pôda

Najnižšiu ekologickú hodnotu vykazujú agroceózy na ornej pôde na rozsiahlejších pôdnych celkoch, ktoré sa nachádzajú v južnej časti katastrálneho územia. Priaznivejšie sú z tohto hľadiska menšie celky ornej pôdy v jemnejšej mozaike s trvalými trávnyimi porastmi.

Orná pôda má výmeru 309,2 ha, t.j. 9,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Sídlná vegetácia

Vzhľadom k urbanistickej štruktúre obce, ktorá má ráz rozptýleného kopaničiarskeho osídlenia, sa v obci nenachádzajú väčšie plochy verejnej parkovej zelene. Parková zeleň je pri kostole a vyhradená zeleň v areáli školy. Líniová zeleň sa nachádza ako sprievodná vegetácia pri potokoch. Väčšina sídelnej vegetácie pripadá na vegetáciu úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. V drevinovej skladbe sídelnej zelene dominujú ovocné dreviny (slivky, jablone, čerešne), lipa a z okrasných drevín sú to hlavne tuje, vyskytuje sa aj borovica, jedľa strieborná.

Záhrady majú celkovú výmeru 41,37 ha, t.j. 1,24 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie obce Nová Bošáca

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	3092205
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	413668
ovocné sady	53180
trvalé trávne porasty	13121504
lesné pozemky	14758292
vodné plochy	278613
zastavané plochy a nádvoria	1215450
ostatné plochy	506977
spolu – k.ú.	33439889

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

Živočíšstvo

V riešenom území a v jeho užšom zázemí sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- polia a lúky – charakteristickým druhom cicavcov polí a lúk je zajac poľný, syseľ obyčajný, chrček poľný
- biotopy ľudských sídel – predstavujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov je to drozd čierny, vrabec domový, sýkorka bielolíca a ďalšie. Z cicavcov je to krt obyčajný, myš domová, potkan hnedý, jež obyčajný východoeurópsky
- zalesnené územie Bielych Karpát – je domovom poľovnej zveri: jeleň lesný, srnec lesný, sviňa divá; drobných cicavcov: líška hrdzavá, kuna lesná, lasica myšožravá, piskor obyčajný, chránenej avifauny: sokol rároh, sokol sťahovavý, včelár lesný, ďateľ prostredný a i.

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie ciest – nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka. Takéto antropomorfné štruktúry sú v riešenom území zastúpené len v malej miere a len vo svojich tradičných formách.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf je značne členitý a celkovo pestrosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. Z vyššie položených svahov, keďže tieto polohy sú nezalesnené, sú atraktívne pohľady na osady Novej Bošáče, ako aj na celú Bošácku dolinu. Krajinnou dominantou je silueta pohoria Bielych Karpát a vrchu Veľký Lopeník.

Strmšie svahy sú pokryté lesnými porastmi s rôznorodou drevinovou skladbou a sú preto atraktívnejšie ako lesné monokultúry. Vizuálne vnemy odlišného rázu poskytujú pasienky s rozptýleným osídlením. Krajinnársky atraktívne sú najmä drobné mozaiky, v ktorých sa striedajú trvalé trávne porasty, drevinová vegetácia, sady a osady (kopanice).

Možno konštatovať, že v krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. K takýmto prvkom môžeme priradiť aj antropogénny prvok rozptýleného osídlenia. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentuje orná pôda a väčšie hospodárske dvory. Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je minimálne – ide len o vedenia VN 22 kV. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú ako dominantné prvky siluety výškových objektov a technických zariadení.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

V rámci okresu Nové Mesto nad Váhom patrí katastrálne územie Nová Bošáca medzi územia s najvyššou ekologickou stabilitou. Ako ekologicky významné segmenty možno definovať prírodné aj niektoré poloprírodné prvky, na ktoré sa môžu viazať ekostabilizačné funkcie:

- lesné porasty – najmä lesy, ktoré nemajú charakter monokultúr
- vodné toky – Bošáčka, Predpolomský potok a ich drobné prítoky, vrátane brehových porastov a sprievodnej nelesnej vegetácie
- Prírodné pamiatky PP Bestinné, PP Blažejová, PP Grúň, PP Lopeníček, PP Mravcové (4. stupeň ochrany)
- trvalé trávne porasty – lúky a pasienky s biotopmi národného a európskeho významu
- extenzívne ovocné sady
- podmáčané trvalé trávne porasty

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

V riešenom území sa koncentrujú záujmy ochrany prírody a krajiny, ktoré reprezentujú viaceré maloplošné i veľkoplošné chránené územia, ktoré je potrebné rešpektovať:

- **chránená krajinná oblasť (CHKO) Biele Karpaty** sa rozprestiera na slovensko-moravskom pomedzí. Na moravskej strane nadväzuje na CHKO Bílé Karpaty. CHKO

Biele Karpaty bola vyhlásená v roku 1979 a po úpravách hraníc sa jej rozloha ustanovila na 43 519 ha. V krajinnej scenérii sa mozaikovite striedajú rozsiahle lesné komplexy s poľnohospodárskou krajinou, lúkami, pasienkami a ornou pôdou. Z hľadiska ochrany sú dôležité i rôzne cenné geologické a geomorfologické fenomény. V území sa zachovala pestrá mozaika lesných spoločenstiev, druhovo bohatých lúk, pasienkov, políček a remízok, čo zvyšuje jeho druhovú diverzitu. Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

- **chránené územie európskeho významu SKUEV 0367 Holubyho kopanice** – s výmerou 3933,05 ha, zasahuje do k.ú. Bošáca, Dolné Bzince, Horné Bzince, Hrubá Strana, Lubina, Moravské Lieskové, Nová Bošáca, Zemianske Podhradie. ÚEV Holubyho kopanice, ako typické územie Bielych Karpát, sa do súčasnej podoby sformovalo počas stáročí rozumného obhospodarovania človekom. Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy a živočíšne druhy:
 - 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae)
 - 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
 - 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
 - 7220* Penovcové prameniská
 - 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
 - 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
 - 9110 Kyslomilné bukové lesy
 - 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
 - 9140 Javorovo-bukové horské lesy
 - 9150 Vápnomilné bukové lesy
 - 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
 - 40A0* Xerothermné kroviny
 - 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy
 - pimprlík bruškátý (*Vertigo moulinsiana*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), hnedáček osikový (*Hypodryas maturna*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), modráčik bahniskový (*Maculinea nausithous*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), žltáček (*Colias myrmidone*), pimprlík mokradný (*Vertigo angustior*), hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*)

- **Prírodná pamiatka (PP) Bestinné** – s výmerou 12 900 m². Predmetom ochrany sú trávne porasty s výskytom viacerých ohrozených druhov flóry. Predstavuje záver plytkej dolinky nad osadou Šeňáková so začiatkom zosuvného prúdu na flyšovom podloží. Na území PP platí 4. stupeň ochrany. Bola vyhlásená v r. 1993 – rozhodnutím ONV v TN č. ŽP-606/92-Hu zo dňa 7.1.1993. V súčasnosti je platná vyhláška KÚ v Trenčíne č. 1/2003 zo 27.6.2003 - účinnosť od 1.8.2003.
- **Prírodná pamiatka (PP) Blažejová** – s výmerou 21 613 m². PP je zriadená za účelom ochrany a zachovania cenného lúčneho spoločenstva s výskytom vzácných a ohrozených druhov rastlín. Významná je z hľadiska zachovania biodiverzity a ekologickej stability územia, slúži pre vedeckovýskumné a náučné ciele. Jedno z najcennejších penovcových pramenísk, príslušné orchideové lúky a lúkosady, lokalita hmyzovníka Holubyho (*Ophrys holubyana*). Na území PP platí 4. stupeň ochrany. Bola vyhlásená v r. 1993 – rozhodnutím ONV v TN č. ŽP-43/93-Hu zo dňa 17.2.1993. V súčasnosti je platná vyhláška KÚ v Trenčíne č. 1/2003 zo 27.6.2003 - účinnosť od 1.8.2003.
- **Prírodná pamiatka (PP) Grúň** – s výmerou 160 100 m². PP je zriadená za účelom ochrany a zachovania komplexu cenných lúčnych, lesných a pasienkových spoločenstiev organizmov s bohatým zastúpením vstavačovitých rastlín. Je významná z hľadiska zachovania biodiverzity a ekologickej stability územia. Na území PP platí 4. stupeň ochrany. Bola vyhlásená v r. 1992 – rozhodnutím ONV v TN č. ŽP-173/92-Hu zo dňa 13.4.1992. V súčasnosti je platná vyhláška KÚ v Trenčíne č. 1/2003 zo 27.6.2003 - účinnosť od 1.8.2003.
- **Prírodná pamiatka (PP) Lopeniček** – s výmerou 2 539 m². Predmetom je ochrana jednej z najbohatších lokalít výskytu ohrozeného druhu vstavača obyčajného (*Orchis morio*), evidovanej od roku 1989 ako genofondová plocha, ktorá je súčasťou biocentra regionálneho významu Lopeník na území CHKO Biele Karpaty. Na území PP platí 4. stupeň ochrany. Bola vyhlásená v r. 2002 – vyhláškou KÚ v Trenčíne č. 3/2002 zo 27.6.2002, v súčasnosti je platná vyhláška KÚ v Trenčíne č. 1/2003 zo 27.6.2003 - účinnosť od 1.8.2003.
- **Prírodná pamiatka (PP) Mravcové** – s výmerou 8 163 m². Predmetom je zabezpečenie ochrany cenného penovcového refúgia vstavačovitých druhov rastlín a bezstavovcov. Na území PP platí 4. stupeň ochrany. Bola vyhlásená v r. 2002 – vyhláškou KÚ v Trenčíne č. 4/2002 zo 27.6.2002, v súčasnosti je platná vyhláška KÚ v Trenčíne č. 1/2003 zo 27.6.2003 - účinnosť od 1.8.2003.
- **regionálne významná mokraď Grúň** (160 100 m²)
- **regionálne významná mokraď Močariny** (30 244 m²)
- **lokálne významná mokraď Mravcové** (20 000 m²)

Územný systém ekologickej stability

Štruktúrnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je

hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a RÚSES okresu Trenčín bol prevzatý návrh biocentier regionálneho významu:

- **RBc 42,43 Lopeník/Nová hora** – rozsiahle biocentrum regionálneho významu sa nachádza na zalesnených svahoch i trvalých trávnych porastoch masívu Lopeníka. Pokrýva podstatnú časť katastrálneho územia Nová Bošáca a kontinuálne pokračuje do k.ú. Moravské Lieskové ako RBc Nová hora.

Biocentrá regionálneho a nadregionálneho významu predstavujú kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu. Nakoľko uvedené biocentrum pokrýva takmer celé katastrálne územie obce Nová Bošáca, prvky MÚSES sú navrhnuté len v malom počte a týkajú sa len východnej časti riešeného územia. Pri návrhu biocentier sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú dve biocentrá:

- **MBc Blažejová** – jadro biocentra miestneho významu predstavuje PP Blažejová, nad osadou Španie. Ide o cenné lúčne spoločenstvo s výskytom vzácnych a ohrozených druhov rastlín. Potenciálnym biokoridorom MBk Špania dolina je napojené na biocentrum regionálneho významu RBc 59 Zabudišová (v k.ú. Bošáca), ako aj na biokoridory regionálneho významu. Biocentrum je plne funkčné, čomu napomáha aj ochrana PP. Navrhuje sa preložka poľnej cesty mimo PP.
- **MBc Chabovec** – potenciálne biocentrum miestneho významu sa nachádza na križovaní viacerých biokoridorov – RBk Bošáčka, Rbk Nová Bošáca – Moravské Lieskové, MBk Špania dolina. Biocentrum predstavuje brehová vegetácia toku Bošáčka a priľahlý zalesnený svah v lokalite Chabovec. Osobitné zásahy sa nenavrhujú.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a RÚSES okresu Trenčín bol prevzatý návrh biokoridorov nadregionálneho a regionálneho významu:

- **NBk Lopeník – Temné** – nadregionálny terestrický biokoridor vedie po zalesnených svahoch Bielych Karpát pozdĺž štátnej hranice s ČR. Predstavuje prepojenie biocentier regionálneho významu RBc Lopeník a RBc Temné, ktoré sa nachádza

v susediacom katastrálnom území obce. Biokoridor je plne funkčný a nie je ovplyvňovaný stresovými faktormi.

- **RBk Bošáčka** – hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu predstavuje tok Bošáčka so sprievodnou vegetáciou. Biokoridor využívajú viaceré skupiny stavovcov – obojživelníky, niektoré vtáky, drobné zemné cicavce. Hlavným stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce bez vybudovanej kanalizácie. Tu je potrebné ponechať existujúci pás ochrannej zelene, prípadne ho posilniť.
- **RBk Nová Bošáca – Moravské Lieskové** – prevažne terestrický biokoridor regionálneho významu začína poniže zastavaného územia obce Nová Bošáca, pokračuje čiastočne zalesnenou dolinou drobného vodného toku cez lokalitu Bestinné a vyúsťuje v doline Klanečnice nad zastavaným územím obce Moravské Lieskové. Biokoridor je plne funkčný s minimálnym výskytom stresových faktorov.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory:

- **MBk Predpolomský potok** – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor miestneho významu kopíruje tok Predpolomského potoka až po jeho ústie do Bošáčky. Tok tečie sčasti v upravenom koryte úsekmi so sústredenou zástavbou, inde tečie v prirodzenom koryte, lemovanom sprievodnou a brehovou vegetáciou. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím osady Predpoloma a rozptýleným osídlením kopaníc.
- **MBk Špania dolina** – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor miestneho významu vedie Špaňou dolinou, ktorej osou je vodný tok. Stresovým faktorom je zástavba v osade Španie a hospodársky dvor býv. ŠM. Biokoridor sa pri hospodárskom dvore napája na biokoridor regionálneho významu RBk Bošáčka.

Genofondové lokality predstavujú najmä lúčne biotopy vyhlásených prírodných pamiatok, ako aj regionálne významné mokrade (RVM) a lokálne významné mokrade (LVM). Ide o PP Bestinné, PP Blažejová, PP (RVM) Grúň, PP Lopeníček, PP (LVM) Mravcové a RVM Močariny.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastačných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované interakčné prvky:

- drobné vodné toky so sprievodnou vegetáciou, ktoré nie sú zaradené medzi biokoridory miestneho významu

- trvalé trávne porasty s chránenými biotopmi a podmäčané trvalé trávne porasty vo väzbe na biokoridory
- lesné porasty, mozaikové štruktúry drevinovej vegetácie vo väzbe na biocentrá

9. Obyvateľstvo

Vývoj počtu obyvateľstva

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia počet obyvateľov bošáckych kopaníc (2 300) prevýšil počet obyvateľov Bošáče (1 900). Od osamostatnenia sa obce v roku 1950 počet jej obyvateľov sústavne klesá. Z úrovne 2178 obyvateľov v roku 1961 sa znížil na polovicu. K najvýraznejšiemu populačnému úbytku však došlo v 70. rokoch 20. storočia, keď za jednu dekádu klesol počet obyvateľov takmer o 400. Obyvateľstvo sa za podpory masívnej bytovej výstavby sťahovalo do dynamicky sa rozvíjajúcich priemyselných centier Nového Mesta nad Váhom, Trenčína, Starej Turej a ďalších miest. Začal sa aj negatívne prejavovať vplyv koncepcie strediskovej sústavy, na základe ktorej sa rozvoj nestrediskových obcí utlmoval. V posledných 10 rokoch sa trend poklesu zmiernil, stále však nedošlo k stabilizácii počtu obyvateľov. K 31.12. 2014 mala obec Nová Bošáca 1106 obyvateľov.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval veľmi nepriaznivú hodnotu – 59. Podľa všeobecnej interpretácie hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o regresívny typ populácie. Obec však má potenciál naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek.

Obec zaznamenáva silný prirodzený úbytok, ktorý nedokáže vyrovnať ani mierny migračný prírastok. V sledovanom období rokov 2004 – 2014 bola bilancia prirodzeného pohybu výrazne negatívna – 89 narodených : 213 zosnulých. Počet narodených prevýšil počet zosnulých len v roku 2009. Pokles miery je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore. Migračná bilancia v uplynulej dekáde bola mierne pozitívna – v sledovanom období sa do obce prisťahovalo 198 obyvateľov, odsťahovalo sa len 153 obyvateľov. Migračný prírastok bol dosiahnutý v každom roku okrem rokov 2009 a 2011. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v rokoch 2007, 2010 a 2013.

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1961	2178
1970	1966
1980	1721
1991	1330
2001	1220
2011	1141

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Základná sídelná jednotka	Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	Počet obyvateľov v produktívnom veku	Počet obyvateľov v poproduktívnom veku
Grúň	8	58	16
Nová Bošáca	44	259	78
Ochodníčkovci	18	115	13
Predpoloma	27	118	37
Predpolomská dolina	10	61	26
Priesecky	15	75	34
Šiance	13	70	26
Španie	3	14	3
Spolu	138	770	233

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zosnulých, prihlásených a odhlásených v r. 2004-2014

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia	Počet obyvateľov k 31.12.
2004	9	17	17	16	-7	1192
2005	6	21	17	14	-12	1180
2006	5	20	25	16	-6	1174
2007	5	21	23	12	-5	1169
2008	7	16	21	19	-7	1162
2009	14	12	9	11	0	1162
2010	10	18	24	13	+3	1165
2011	8	23	8	18	-25	1126
2012	7	27	20	15	-15	1111
2013	9	18	21	10	+2	1113
2014	9	20	13	9	-7	1106
Spolu	89	213	198	153		

Zdroj: ŠÚSR

Skladba obyvateľov podľa národnosti, vierovyznania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 98,8% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva naopak heterogénna. Miera religiozity dosahuje priemerné hodnoty. K rímskokatolíckej cirkvi sa hlási 70% obyvateľov, k evanjelickej cirkvi a.v. 21,3% obyvateľov. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	iná	nezistená
	1114	10	3	14

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka- tolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	800	243	8	53	37

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 47,9%. Ide o pomerne nízky podiel, čo je spôsobené vyšším počtom obyvateľov v poproduktívnom veku.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí klesol počet pracovníkov v tomto odvetví. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 280 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 208 obyvateľov. V súčasnosti je už nízky podiel primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo), kde nachádza uplatnenie 32 obyvateľov.

Zo zamestnanej zložky ekonomicky aktívneho obyvateľstva väčšina odchádza za prácou najmä do Nového Mesta nad Váhom, v menšej miere aj do iných miest, vrátane ČR. Za prácou odchádzalo 450 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo viac ako 82%. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	546
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	47,9
- pracujúci (okrem dôchodcov)	454
- pracujúci dôchodcovia	8
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	29
- nezamestnaní	81
- študenti	69
- osoby v domácnosti	1
- dôchodcovia	326
- iná a nezistená	5

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Na území obce Nová Bošáca sa nachádzajú viaceré nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, na ktoré sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len pamiatkový zákon):

- Hrob spoločný s náhrobkom – padlých sovietskych vojakov na cintoríne z r. 1946 (č. ÚZPF 1263/1)
- Hrob spoločný s náhrobkom – padlých sovietskych vojakov so sochou pri osade Grúň z r. 1945 (č. ÚZPF 2261/1)
- Pomník Španie – pomník 16 padlým partizánom z r. 1964 (č. ÚZPF 2034/1)

Z hľadiska historického vývoja a charakteru osídlenia má špecifické hodnoty aj rozptýlené kopaničiarske osídlenie. Novodobú architektonickú pamiatku reprezentuje kostol sv. Cyrila a Metoda, postavený v roku 1971 a zvonica v osade Predpoloma.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V dotknutom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov Bošáčka a Predpolomský potok ohrozujú strety so stresovými faktormi – najmä prechod zastavaným územím obce. Plošným ohrozením funkčnosti existujúcich i potenciálnych (navrhovaných) prvkov ÚSES je poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy a vodných zdrojov v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej výrobe, a tiež nelegálnym vypúšťaním znečisťujúcich látok do vodných tokov. Biologickú diverzitu ohrozuje drevinová skladba monokultúr smreka a buka. Ohrozenie prírodných zdrojov predstavuje aj zánik pôvodných trvalých trávnych porastov a pasienkov v dôsledku zániku tradičného pasienkového hospodárstva a následného sukcesného procesu.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – v riešenom území sa len výnimočne nachádzajú rozsiahlejšie pôdne celky poľnohospodárskej pôdy, obrábanej veľkoplošne ako orná pôda, ktoré sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Rizikom je vznik drobných smetísk, prípadne vznik zaburinených plôch v záhradách neobývaných domov a hospodárskych usadlostí. Ohrozujúcim faktorom sú tiež úniky splaškových vôd, resp. ich zámerné vypúšťanie do potoka.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Nová Bošáca nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov najmä v oblasti infraštruktúry s identifikovanými nepriamymi vplyvmi:

- návrh vybudovania verejného vodovodu – odstránia sa riziká využívania potenciálne závadnej vody z domových studní obyvateľstvom, zvýši sa komfort obyvateľov
- návrh výstavby kanalizácie v obci, vrátane čistiarne odpadových vôd – zlepši hygienické podmienky a zvýši komfort obyvateľov
- návrh rekonštrukcie a rozšírenia a predĺženia miestnych komunikácií – zabezpečí sa dopravná obsluha nových rozvojových plôch a zlepši sa dostupnosť existujúcej zástavby
- návrh chodníkov pre chodcov pozdĺž ciest III. triedy chodníky v ťažiskovej časti zastavaného územia obce v častiach Predbošáčka, Ochodníčkovci a Priešky – pozitívne ovplyvní bezpečnosť chodcov a eliminujú sa prípadné dopravné kolízie
- návrh vyznačenia cyklotrás po existujúcich komunikáciách a lesných cestách – napr. cez Predpolomskú dolinu do ČR (Vyškovec) alebo z osady Šiance do susedného údolia Klanečnice; odporúčanie vyznačiť náučné trasy, ako aj lyžiarske bežecké trasy na existujúcich poľných a lesných cestách – prispeje k zvýšeniu atraktivity územia z hľadiska cestovného ruchu

Návrhy ekostabilizačných opatrení nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2030 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu uvažuje zvýšenie počtu obyvateľov na 1156 zo súčasnej úrovne 1106 obyvateľov.

Vzhľadom k nadpriemernej obloženosti bytového fondu v obci a skutočnosti, že neobývaný bytový fond na odľahlých kopaniciach nie je možné využiť ako disponibilnú rezervu pre záujemcov o bývanie v obci, je opodstatnený návrh nových plôch pre výstavbu rodinných domov. Dopyt po bytoch bude ďalej posilňovaný záujmom o prisťahovanie obyvateľov z okolitých miest, keďže obec v súčasnosti vykazuje pozitívnu migračnú bilanciu. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena

bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Rozvojové plochy vymedzené v návrhu územného plánu obce majú celkovú kapacitu 62 bytových jednotiek.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	miestny názov lokality (zákl. sídelná jednotka)	Počet bytových jednotiek	Etapa
1	Predbošáčka	6	I.
2	Prieseky	4	I.
3	Prieseky	3	I.
4	Predbošáčka (Pod priepasťou)	11	II.
6	Ochodníčkovci	4	II.
7	Ochodníčkovci	3	II.
8	Predpoloma	3	II.
prieluky	Predbošáčka	6	I.
prieluky	Ochodníčkovci	10	I.
prieluky	Prieseky	9	I.
prieluky	Predpoloma	3	I.
Spolu		62	

Plánovaný rozvoj obce posilní miestne hospodárstvo a zabezpečí jeho diverzifikáciu smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Konkrétne ide o umožnenie využitia existujúcich hospodárskych dvorov aj pre nepoľnohospodársku výrobu - remeselnú výrobnú prevádzku, výrobné služby (napr. stavebníctvo) a sklady.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity, vrátane živočíšnej výroby. Regulatívy sú prevenciou potenciálnych negatívnych vplyvov na obytné územie a garantujú kvalitu životného prostredia.

Viaceré navrhované investičné zámery v oblasti infraštruktúry prinesú pozitívne sociálne dopady. Vybudovanie peších chodníkov bude mať pozitívny vplyv na bezpečnosť obyvateľov. Návrh plôch pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov, doplnených prvkami drobnej architektúry, detských atrakcií, zelene prispeje aj k upevneniu súdržnosti miestnej komunity.

Navrhované riešenie predpokladá mierne zvýšenie stavebnej aktivity v obci. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Nulový variant znamená konzervovanie súčasného stavu a znižovanie konkurencieschopnosti územia. Je v rozpore s trendom migračného prírastku, zaznamenávaného v obci v posledných rokoch.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Nová zástavba je plánovaná prioritne mimo zosuvných území. V prípade stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych zosuvov je podmieňujúcim predpokladom výstavby uskutočnenie inžinierskogeologického prieskumu. Táto požiadavka je zakotvená v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (kap. 3.1).

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyvolá žiadne priame ani nepriame vplyvy tohto druhu.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia ani s plochami pre priemyselnú výrobu. V obytnom území – v regulačných blokoch B1, B2, B3 je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky do 200 m² zastavanej plochy. V centrálnej zóne obce a na odľahlých kopaniciach žiadna výroba nie je povolená (okrem drobného chovu). Stanovené sú aj maximálne prípustné kapacity chovu hospodárskych zvierat a jeho navrhovanom rozšírení. V obytnom území sústredenej zástavby pripúšťajú drobného chovu do 1 VDJ (veľkej dobytovej jednotky), v centrálnej zóne obce drobného chovu nie je povolený. Stanovením uvedených regulatívov sa preventívne zabezpečí ochrana pred hlukovou záťažou, znečistením ovzdušia emisiami a zápachom.

Nakoľko sa s plynofikáciou obce pre nerentabilitu a absenciu príslušnej infraštruktúry nepočíta, hodnotená územnoplánovacia dokumentácia zdôrazňuje potrebu využívania alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie v zásade bude mať pozitívne vplyvy na hydrologické pomery v území. Pozitívny vplyv bude mať navrhovaná realizácia lokálnych úprav vodných tokov Bošáčka a Predpolomský potok na ochranu zastavaného územia obce pred povodňami. Špecifické krajinnokoekologické

opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13 hodnotenej ÚPD). Odporúča sa napr. realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch.

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh výstavby splaškovej kanalizácie v súvisle urbanizovanom území obce, s čistením odpadových vôd. Navrhované využitie vodného zdroja Mestečko pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou nebude mať vplyvy na hydrologické a hydrogeologické pomery.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov (orba po vrstevnici), ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách.

Za nepriamy vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu len v malom územnom rozsahu. Časť navrhovaných rozvojových plôch je vymedzených na voľných plochách a v záhradách v rámci existujúcich hraníc zastavaného územia. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú navrhované na pôde 6. a 7. skupiny kvality. Celková plocha navrhovaných záberov predstavuje 6,42 ha. Rozsah záberov je presne vyčíslený v kapitole I.1, v časti B. tejto správy o hodnotení.

V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu nie je možné presne zhodnotiť. Zábery poľnohospodárskej pôdy by zrejme neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe individuálnych návrhov stavebníkov, bez koncepčného podkladu.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

V grafickej časti hodnotenej dokumentácie sú zakreslené chránené biotopy národného významu a európskeho významu. Navrhované riešenie dôsledne rešpektuje uvedené biotopy a z návrhu plôch pre výstavbu ich vynecháva, napriek skutočnosti, že viaceré lokality s chránenými biotopmi sú vo vhodnej polohe k ťažisku osídlenia i z hľadiska napojenia na dopravnú infraštruktúru. Chránená fauna a flóra sa ďalej viaže na biotopy chránených území, do ktorých navrhované riešenie nezasahuje žiadnymi činnosťami.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby.

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať dopady na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V chránených územiach ani v ich blízkosti sa nenavrhujú žiadne zámery. Konštatujeme preto nulové vplyvy na ÚEV Holubyho kopanice a maloplošné chránené územia (PP, mokrade). Plochy pre výstavbu sú navrhované výlučne mimo chránených území (na území s 2. stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny). Nezasahujú do žiadnych chránených území (okrem CHKO Biele Karpaty, ktorá pokrýva celé katastrálne územie obce Nová Bošáca).

Za nepriamy pozitívny vplyv na ÚEV Holubyho kopanice možno považovať návrh špecifických ochranných opatrení a taxatívne vymedzenie činností, ktoré je potrebné v ÚEV vylúčiť. Ďalej sa v hodnotenej ÚPD navrhuje preložka existujúcej účelovej komunikácie mimo územia PP Blažejová.

V návrhu územnoplánovacej dokumentácie sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability regionálnej a nadregionálnej úrovne (RÚSES), pričom pre zlepšenie jeho funkčnosti boli v krajinnooekologickom pláne obce (v rámci prieskumov a rozborov k ÚPN-O Nová Bošáca) navrhnuté aj adekvátne prvky miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES).

Pri umiestňovaní novej zástavby, najmä plôch pre bývanie, boli zohľadnené ochranné pásma existujúcich stavieb a činností, ktoré predstavujú zóny ich vplyvu na prostredie:

- ochranné pásmo cintorína
- ochranné pásmo navrhovanej čistiarne odpadových vôd
- ochranné pásma vodných tokov
- ochranné pásmo lesa
- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, vodovodné a kanalizačné potrubia
- ochranné pásma ciest III. triedy (platia mimo zastavaného územia)
- navrhované ochranné pásma vodárenských zdrojov

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia nemá priamy vplyv na kultúrno-historické pamiatky a archeologické náleziská. Vytvára však predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva. Zdôrazňuje potrebu rešpektovať pôvodné zastavovacie štruktúry, parceláciu, historický pôdorysný tvar zástavby, výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov, architektonický výraz uličných priečelí. Rozptýlené kopaničiarske osídlenie je dochovaným dokladom historického vývoja osídlenia a návrh riešenia zdôrazňuje potrebu zachovať jeho charakter v zmysle stanovených regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Nová výstavba sa navrhuje v sústredenej časti osídlenia mimo odľahlejších osád, ktoré si zachovali pôvodný ráz.

Za účelom udržania vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. Jedno nadzemné podlažie sa povoľuje v odľahlých kopaniciach (reg. bloky B4, B5, K2), väčšina zástavby spadá do pásma s max. 2 nadzemnými podlažiami a 3 nadzemné podlažia sú prípustné len v centrálnej zóne obce, kde už v súčasnosti je situovaných niekoľko viacpodlažných bytových domov.

Na území obce Nová Bošáca sa navrhujú na zachovanie všetky tri nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sa viažu k udalostiam II. svetovej vojny.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Nová Bošáca nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Nová Bošáca neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi. Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie však boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov územného plánu obce Nová Bošáca, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zámery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability a mimo území navrhovaných na ochranu.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. V oblasti environmentálnej infraštruktúry

- zabezpečenie zásobovania pitnou vodou súvisle urbanizovaného územia obce z verejného vodovodu a rozšírenie vodovodnej siete o rozvody v navrhovaných rozvojových plochách
- vybudovanie splaškovej kanalizácie v súvisle urbanizovanom území obce, vrátane nových rozvojových plôch
- napojenie navrhovanej splaškovej kanalizácie na systém čistenia odpadových vôd

2. V oblasti dopravnej infraštruktúry

- návrh rekonštrukcie ciest III. triedy v požadovanom šírkovom usporiadaní: v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- návrh dobudovania chodníkov pre chodcov pozdĺž ciest III. triedy v súvisle urbanizovanom území obce
- návrh vybudovania, resp. vyznačenia cyklistických trás, pričom navrhované trasy budú vedené mimo chránených území

3. Vybrané ekostabilizačné opatrenia

- návrh nárazníkových pásov pozdĺž vodných tokov so sprievodnou vegetáciou
- požiadavka zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a minimalizovať lesné monokultúry
- požiadavka obnovovať po výruboch nepôvodných smrekových monokultúr listnatý alebo zmiešaný les
- požiadavka optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území, t.j. prevažne bukové a jedľovo-bukové lesy
- požiadavka odstraňovať nepôvodné a invázne dreviny a rastliny ohrozujúce biologickú diverzitu

- požiadavka zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)
- požiadavka obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov ich kosením a spásaním
- návrh prvkov územného systému ekologickej stability
- návrh výsadby líniovej stromovej a krovinovej vegetácie v trase navrhovaných biokoridorov
- požiadavka obmedziť poľnohospodársku výrobu, resp. holorubný spôsob ťažby v lokalitách tvoriacich prvky systému ekologickej stability
- návrh revitalizácie vodných tokov – hlavne Predpolomského potoka
- požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov (napr. orba po vrstevnici)
- požiadavka zabezpečovať bežnú údržbu na vodných tokoch a realizovať stabilizáciu brehov vodných tokov
- požiadavka zvýšiť podiel rozptýlenej stromovej a krovinnej vegetácie na trvalých trávnych porastoch (mozaikových štruktúr) s cieľom zvýšenia retenčnej schopnosti krajiny a prevencie povodní
- požiadavka udržiavať existujúcu a založiť novú zeleň s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach
- požiadavka rešpektovať tradičné krajinárske štruktúry – pasienky, prirodzené vodné toky so sprievodnou vegetáciou
- požiadavka realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- požiadavka preferovať extenzívne hospodárenie na enklávach ornej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- odporúčanie orientovať živočíšnu výrobu na pasienkársky chov oviec a hovädzieho dobytku
- požiadavka zachovať tradičné extenzívne ovocné sady
- návrh pásov izolačnej zelene na rozhraní zastavaného územia a poľnohospodárskej pôdy
- odporúčanie revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž poľných ciest a účelových ciest mimo zastavaného územia obce
- odporúčanie zvýšiť podiel zhodnocovaného odpadu v zmysle cieľov programu odpadového hospodárstva obce a kraja
- odporúčanie uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstránenie prípadných divokých skládok
- návrh zariadenia na zber triedeného odpadu (zberný dvor)
- požiadavka netolerovať v území zaburinené plochy
- odporúčanie posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi

- požiadavka nepovoľovať v obytnom území prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- návrh doplnenia a dotvorenia plôch verejnej zelene v centrálnej zóne obce
- odporúčanie upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- odporúčanie postupne nahrádzať alergénne dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- odporúčanie postupne nahrádzať kompozične a krajinársky nevhodné dreviny (najmä ihličnaté dreviny – smrek, tuja) na verejných priestranstvách okrasnými listnatými drevinami
- odporúčanie zachovať a formovať vegetáciu kontaktnej zóny sídla a krajiny (záhumienky)
- požiadavka realizovať v ÚEV Holubyho kopanice nasledovné opatrenia:
 - odstraňovať negatívne vplyvy kopaničiarskeho osídlenia na prírodu – hlavne v oblasti nakladania s odpadmi, čistenia odpadových vôd a riešenia energetickej sebestačnosti založenej na využívaní miestnych zdrojov.
 - zachovať jednokosné lúky v spojení s občasným (extenzívnym) spásaním otavy
 - udržať a obnovovať lúkosady na kopaniciach s pôvodnými odrodami ovocných drevín
 - podporovať tradičné obhospodarovanie roľníckych s výskytom vzácnych plevelov
 - v lesných biotopoch zachovať minimálne súčasný stupeň prirodzenosti drevinového zloženia, zachovať genofond miestnych druhov duba, pri obnove používať výberkový alebo maloplošné spôsoby, využívať prirodzené zmladzovanie, nerozširovať lesnú cestnú sieť a jestvujúcu zabezpečiť proti erózií
 - obnoviť pôvodne veľké množstvo drobných vodných plôch (močidiel) na kopaniciach ako mikrobiotopy pre vážky a obojživelníky, revitalizovať Predpolomský potok
 - odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny
 - uplatňovať šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky a pod.)
 - ponechávať stromy a drevnú hmotu v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
 - optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín
- požiadavka vylúčiť v ÚEV Holubyho kopanice nasledovné činnosti a stavby:
 - likvidáciu opustených ovocných sádov a záhrad s výmerou nad 0,5 ha
 - oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice

- budovanie a vyznačenie mototrás
- výrub brehových porastov alebo ich likvidácia holorubným spôsobom nad 50 m dĺžky
- terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredia je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pod pojmom kritérium rozumieme ľubovoľnú charakteristiku, ktorá je z hľadiska dopadu na životné prostredie relevantná.

Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana ekologicky významných segmentov krajiny
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja krajinným a topografickým podmienkam
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - integrácia prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete
 - hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Nová Bošáca spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Nová Bošáca v rozsahu súčasnej zástavby. Je tiež ekvivalentom stavu bez platného územného plánu. To by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepcne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti. Rozvoj v obci by sa nezastavil, ale jeho rizikom by bola nekoncepcnosť a vznik funkčno-prevádzkových kolízií.

Návrhový variant predstavuje samotný návrh. Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie.

Navrhované riešenie počíta predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch a prieluk pre bývanie sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na obytnú zástavbu boli vymedzené voľné prieluky v súvisle urbanizovanom území obce s kapacitou 28 rodinných domov, v častiach Predbošáčka, Ochodníčkovci, Priešky a Predpoloma. Vzhľadom k ich nižšej disponibilite bolo nutné vymedziť aj menšie nové rozvojové plochy pre výstavbu rodinných domov. Ide o rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 so súhrnnou kapacitou 34 bytových jednotiek. Sú situované vo výhodnej polohe vo vzťahu k sformovanému centru obce a v rámci súvisle urbanizovaného územia obce. Rozvojová plocha č. 1 sa nachádza v centrálnej zóne obce (v časti Predbošáčka). Rozvojové plochy č. 2 a 3 sa nachádzajú pri ceste v časti Priešky a v podstate ide o väčšie prieluky. Výstavba jednej novej ulice s kapacitou cca 11 rodinných domov je navrhnutá v rámci rozvojovej plochy č. 4 v časti Predbošáčka. V časti Ochodníčkovci sa navrhuje pokračovať s obojstrannou zástavbou komunikácie v rámci rozvojových plôch č. 6 a 7. V časti Predpoloma je väčšia prieluka vymedzená ako rozvojová plocha č. 8.

Výrobné územie sa rozšíri o plochu pre výstavbu zberného dvora a čistiarne odpadových vôd – rozvojovú plochu č. 5 v časti Predbošáčka. Ďalej sa počíta s využitím a intenzifikáciou existujúcich hospodárskych dvorov a výrobných areálov, z ktorých viaceré sú len extenzívne využívané.

Atraktívne prostredie Bielych Karpát spolu s tradičnými štruktúrami osídlenia predstavujú potenciál rozvoja cestovného ruchu. Pre rozvoj cykloturistiky sa navrhuje vyznačiť ďalšie trasy s prepojením do okolitých katastrálnych území, aj do ČR. Rekreačná funkcia sa bude orientovať hlavne na agroturistiku a chalupársku rekreáciu, ktorá sa bude realizovať v rámci kopaničiarskeho osídlenia a jeho krajinného zázemia. Pre udržanie krajinnohistorických hodnôt a vitality kopaničiarskeho osídlenia je dôležité popri rastúcom význame rekreačnej funkcie udržať aj ich obytnú funkciu. Pri rozhladni na vrchu Veľký

Lopeník (na hranici s ČR) sa navrhuje vybudovať miesta na posedenie a prírodný amfiteáter. Pre každodenné oddychové a športové aktivity obyvateľov sa odporúča zlepšiť vybavenie futbalového ihriska a postupne rozšíriť plochu pre oddychové aktivity pri základnej škole, pričom sa doplní drobná architektúra (lavičky), detské atrakcie a udržiavaná verejná zeleň.

Navrhované riešenie rešpektuje limity prírodného charakteru – navrhované stavebné aktivity sa vyhýbajú chráneným územiam, významným lúčnym biotopom, strmším svahom vrchoviny, inundačným územiam, zosuvným územiam.

Hodnotená dokumentácia navrhuje odstránenie deficitov technickej infraštruktúry, čo je predpokladom zabezpečenia ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie verejného vodovodu a následne aj splaškovej kanalizácie v súvisle urbanizovanom území obce a v údolí tokov Bošáčka a Predpolomský potok. Preferuje rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky a vytvára pre ňu vhodné podmienky. Navrhuje príslušné verejné dopravné vybavenie pre obsluhu nových rozvojových plôch a odporúča realizovať aj rekonštrukciu miestnych komunikácií a ďalších ciest sprístupňujúcich kopaničiarske osídlenie.

Návrh územnoplánovacej dokumentácie prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry, definovaním záväzných zásad, ako aj maximálnej výšky zástavby. Realizácia navrhovaných ekostabilizačných opatrení vo všeobecnosti prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Tieto návrhy sú zapracované aj do záväznej časti dokumentácie.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoismenu/geof/atlas_st_sv
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Coplák, Jaroslav – Koskiah, Briitta: Catalogue of Criteria for Sustainable Urban Development (Katalóg kritérií pre udržateľný rozvoj miest). In: Planning Sustainable Settlements. - Bratislava : STU, 2003. s. 64-76
- Hydrogeologický návrh ochranných pásiem vodárenského zdroja podzemnej vody Mestečko v Novej Bošáci, 2005
- Krajinnoeologický plán obce Nová Bošáca, 2015
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Nová Bošáca www.novabosaca.eu
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Plán dopravnej obslužnosti TSK na roky 2014 – 2020
- Program odpadového hospodárstva obce Nová Bošáca na roky 2011 – 2015
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nová Bošáca na obdobie 2015 – 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TSK na roky 2013 – 2023
- Rakšányi, Peter – Coplák, Jaroslav: Plánovanie ekologických sídlisk. Bratislava : Road, 2009, 132 s., ISBN 978-80-88999-37-9
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trenčín, 1994
- Rozvojový program priorít verejných prác na roky 2015 až 2017
- Správa o stave životného prostredia SR v roku 2013, MŽP SR a SAŽP, 2014
- Stratégia rozvoja vidieka TSK na roky 2013 – 2023
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, MDVaRR 2014

- Urbanistická štúdia slovensko-českého prihraničného územia, AŽ PROJEKT, 2006
- Územný plán mesta Stará Turá, Ecocities, 2011
- Územný plán obce Bošáca, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán obce Moravské Lieskové – návrh
- Územný plán SÚ Chocholná-Velčice, v znení zmien a doplnkov
- Smerný územný plán SÚ Ivanovce
- Smerný územný plán SÚ Melčice-Lieskové
- Územný plán VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoekologického plánu obce Nová Bošáca, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metodík, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoeekologických komplexov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Nová Bošáca a aj pri príprave návrhu, bol deklarovaný hlavný cieľ definovať optimálnu územno-priestorovú organizáciu, zachovávajúcu jedinečnosť a identitu obce s charakteristickým rozptýleným kopaničiarskym osídlením, vychádzať z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňovať požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

Navrhované riešenie počíta predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch a prieluk pre bývanie sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na obytnú zástavbu boli vymedzené voľné prieluky v súvisle urbanizovanom území obce s kapacitou 28 rodinných domov, v častiach Predbošáčka, Ochodníčkovci, Priešky a Predpoloma. Vzhľadom k ich nižšej disponibilite bolo nutné vymedziť aj menšie nové rozvojové plochy pre výstavbu rodinných domov. Ide o rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 so súhrnnou kapacitou 34 bytových jednotiek. Ide o plochy situované vo výhodnej polohe vo vzťahu k sformovanému centru obce a v rámci súvisle urbanizovaného územia obce. Rozvojová plocha č. 1 sa nachádza v centrálnej zóne obce (v časti Predbošáčka). Rozvojové plochy č. 2 a 3 sa nachádzajú pri ceste v časti Priešky a v podstate ide o väčšie prieluky. Výstavba jednej novej ulice s kapacitou cca 11 rodinných domov je navrhnutá v rámci rozvojovej plochy č. 4 v časti Predbošáčka. V časti Ochodníčkovci sa navrhuje pokračovať s obojstrannou zástavbou v rámci rozvojových plôch č. 6 a 7. V časti Predpoloma je väčšia prieluka vymedzená ako rozvojová plocha č. 8.

Výrobné územie sa rozšíri o plochu pre výstavbu zberného dvora a čistiarne odpadových vôd – rozvojovú plochu č. 5 v časti Predbošáčka. Ďalej sa počíta sa s využitím a intenzifikáciou existujúcich hospodárskych dvorov a výrobných areálov, z ktorých viaceré sú len extenzívne využívané.

Atraktívne prostredie Bielych Karpát spolu s tradičnými štruktúrami osídlenia predstavuje potenciál rozvoja cestovného ruchu. Pre rozvoj cykloturistiky sa navrhuje vyznačiť ďalšie trasy s prepojením do okolitých katastrálnych území, vrátane ČR. Cyklotrasy budú vedené mimo chránených území. Rekreačná funkcia sa bude orientovať hlavne na agroturistiku a chalupársku rekreáciu, ktorá sa bude realizovať v rámci kopaničiarskeho osídlenia a jeho krajinného prostredia. Pre udržanie krajinno-historických hodnôt a vitality kopaničiarskeho osídlenia je dôležité popri rastúcom význame rekreačnej funkcie udržať aj ich obytnú funkciu. Pri rozhľadni na vrchu Veľký Lopeník (na hranici s ČR) sa navrhuje vybudovať miesta na posedenie a prírodný amfiteáter. Pre každodenné oddychové a športové aktivity obyvateľov sa odporúča zlepšiť vybavenie futbalového ihriska a postupne rozšíriť plochu pre oddychové aktivity pri základnej škole, pričom sa doplní drobná architektúra (lavičky), detské atrakcie a udržiavaná verejná zeleň.

Navrhované riešenie rešpektuje limity prírodného charakteru – navrhované stavebné aktivity sa vyhýbajú chráneným územiám, chráneným lúčnym biotopom, strmším svahom vrchoviny, inundačným územiám, zosuvným územiám. Možno preto konštatovať nulový vplyv na chránené územia a chránené biotopy. Za nepriamy pozitívny vplyv možno považovať návrh špecifických ochranných opatrení a taxatívne vymedzenie činností, ktoré je potrebné v ÚEV vylúčiť, ako aj návrh preložky existujúcej účelovej komunikácie mimo chráneného územia PP Blažejová.

Návrh územného plánu obce Nová Bošáca počíta s odstránením deficitov technickej infraštruktúry, čo je predpokladom zabezpečenia ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa vybudovanie verejného vodovodu a následne aj splaškovej kanalizácie v súvisle urbanizovanom území obce a v údolí tokov Bošáčka a Predpolomský potok. Preferuje rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky a vytvára pre ňu vhodné podmienky. Navrhuje príslušné verejné dopravné vybavenie pre obsluhu nových rozvojových plôch a odporúča realizovať aj rekonštrukciu miestnych komunikácií a ďalších ciest sprístupňujúcich kopaničiarske osídlenie.

Územnoplánovacia dokumentácia prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a uceleného súboru ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce.

Realizácia navrhovaných ekostabilizačných opatrení vo všeobecnosti prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Tieto návrhy sú zapracované aj do záväznej časti dokumentácie.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia ani s plochami pre priemyselnú výrobu. Stanovené sú podrobné regulatívy pre umiestňovanie prípadných drobných remeselných prevádzok a pre drobných obyvateľov v obytnom území. Tým sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

Pozitívny vplyv na vodné pomery bude mať navrhovaná realizácia lokálnych úprav vodných tokov Bošáčka a Predpolomský potok v zastavanom území obce na ochranu zastavaného územia obce pred povodňami, ako aj špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny.

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. Nepriame vplyvy predstavujú

predpokladané zábery poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú však len v minimálnom rozsahu. Zábery lesných pozemkov sa nepredpokladajú.

Územnoplánovacia dokumentácia neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, či poškodzovali prírodu a krajinu. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definuje v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Nezasahuje novými činnosťami do prvkov systému ekologickej stability.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. Do roku 2030 sa prognózuje rast miestnej populácie na 1156 obyvateľov, čomu zodpovedá aj kapacita navrhovaných rozvojových plôch. V prípade naplnenia predpokladov prírastku obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov rozšíri trhovú potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu.

Viacere navrhované investičné zámery v oblasti infraštruktúry prinesú pozitívne sociálne dopady - napr. vybudovanie pešieho chodníka v centrálnej zóne obce bude mať pozitívny vplyv na bezpečnosť obyvateľov. Návrh plôch pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov prispeje aj k upevneniu súdržnosti miestnej komunity.

Územnoplánovacia dokumentácia nemá priamy vplyv na kultúrno-historické pamiatky a archeologické náleziská. Vytvára však predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva – nielen národných kultúrnych pamiatok, ale aj rázu rozptýleného kopaničiarskeho osídlenia, ktoré je hlavným nositeľom identity dotknutého územia.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Nová Bošáca bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov č. 1 z roku 2004, zmien a doplnkov č. 2 z roku 2011.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant predstavuje oproti nulovému variantu najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. NM-OU-OSZP-2016/000011 zo dňa 21. 01. 2016. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie,

zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu zohľadniť všetky stanoviská a vyjadrenia, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente → zohľadnené v návrhu ÚPD a v správe o hodnotení
- Do územného plánu ako záväzný regulatív pre výstavbu v území obce uviesť: „Pred výstavbou objektov v území obce posúdiť úroveň radónového rizika podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.“ → regulatív je zakotvený v kap. 3.6 záväznej časti návrhu ÚPD
- Pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat investorov na vykonanie týchto opatrení. → vyznačené a dodržané ochranné pásma ciest; intenzita dopravy na cestách III. triedy je minimálna, nedochádza tu preto k negatívnym vplyvom na príľahlú zástavbu
- Navrhované dopravné napojenia na plánovanú cestnú sieť riešiť na základe dopravnoinžinierskych podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti navrhovaných križovatiek → žiadne nové dopravné napojenia na cesty III. triedy sa nenavrhujú; navrhujú sa len rekonštrukcie existujúcich miestnych komunikácií, resp. predĺženie existujúcej miestnej komunikácie
- Doplniť zoznam súvisiacich strategických dokumentov → zoznam súvisiacich strategických dokumentov je uvedený v kap. 1.4 návrhu ÚPD
- Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečo nie) všetkých stanovísk a vyjadrení k oznámeniu o strategickom dokumente a v samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia → vyhodnotené
- Do územného plánu ako záväzný regulatív pre výstavbu v území obce uviesť: „Pred výstavbou objektov na evidovaných zosuvných územiach s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov (plochách vyžadujúcich zvýšenú ochranu) posúdiť vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.“ → podmienka je zakotvená v kap. 3.1 záväznej časti návrhu ÚPD, aj keď navrhované riešenie s výstavbou v zosuvných územiach nepočíta

- Identifikovať dotknuté biotopy európskeho a národného významu (zobraziť v mape biotopov) a ich ovplyvnenie → biotopy európskeho a národného významu sú zakreslené v grafickej časti ÚPD, navrhované plochy pre výstavbu sa úplne vyhýbajú územiám týchto biotopov, nedôjde preto k ich ovplyvneniu
- Vyhodnotiť vplyvy na chránené územia národnej a európskej sústavy chránených území → boli konštatované nulové vplyvy; v prípade PP Blažejová sa navrhuje preložka existujúcej účelovej komunikácie mimo chráneného územia = nepriamy pozitívny vplyv (kap. III.9)
- Vypracovať primerané posúdenie vplyvov na územia Natura 2000 → boli konštatované nulové vplyvy, resp. za nepriamy pozitívny vplyv možno považovať návrh špecifických ochranných opatrení a taxatívne vymedzenie činností, ktoré je potrebné v ÚEV vylúčiť (kap. III.9)
- Navrhnuť opatrenia na zmiernenie všetkých identifikovaných negatívnych vplyvov → navrhované opatrenia sú uvedené v kap. IV tejto správy, pričom opatrenia sa zväčša týkajú odstránenia súčasných problémov a prevencie prípadných negatívnych javov

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

.....

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Nová Bošáca je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke

www.cityplan.eu/novabosaca

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Novej Bošáci, 10. 10. 2016

Ing. Ján Žucha, starosta obce

.....

(podpis, pečiatka)